

附件 4

古代经典名方目录（第二批）——维医药

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
1	依提尔非里夏塔热 ئىتىرىفىل شاھتەررە	《医学之目的》（公元 1737 年，木拉德拜克·艾里拜克）“治疗头部和其他部位皮疹和皮痒。” «ئىغرازى تېببىيە» (مىلادىيە 1737-يىل، مۇرات بەگ ئىلى بەگ) "باش ۋە باشقا ئەزالارغا ئۇششاق مۇدۇر چىقىپ قىچشىشقا مەنبەئەت قىلىدۇ."	诃子（炒黄）1 米斯卡尔，地锦草、番泻叶各取 3 米斯卡尔，苦艾 4.5 米斯卡尔。 ھېلىلە (قورۇلغان) دىن بىر مىسقال، يەرباغرى ۋە سانانك ھەربىرىدىن ئۈچ مىسقال، ئاچچىق ئەمەندىن تۆت بېرىم مىسقال ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，巴旦油混合，用无核葡萄干糅合，制成蜜膏。口服，4 带尔海木。 دورىلارنى سوقۇپ، تاسقاپ، بادام يېغى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ، ئۇرۇقسىز ئۇزۇم بىلەن يۇغۇرۇپ، تۆت دەرەمدىن يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما
2	买朱尼努加 مەجۇنى نۇجام	《拜地依药书》（公元 1368 年，再努勒·艾塔尔）“清除异常脾液质，用于麻力胡利亚。” «ئىختىياراتى بەدىئىيە» (مىلادىيە 1368-يىل، زەينۇل ئەتتار) "غەيرىي تەبئىي سەۋدا خىلىتىنى سۇرىدۇ، مالخولىياغا مەتبەئەت قىلىدۇ."	西青果(炒黄)、余甘子(去核奶泡)各取 5 带尔海木，薰衣草、水龙骨、菟丝草各取 1 带尔海木。 قارا ھېلىلە (قورۇلغان)، ئامىلە (سۈتكە چىلانغان) نىڭ ھەربىرىدىن بەش دەرەم، ئۈستىقۇددۇس، يىگىرمەئايغ، سېرىق يۆگەينىڭ ھەربىرىدىن بىر دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，加三倍量的蜂蜜制成蜜膏。口服，3~5 带尔海木。 دورىلارنى سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئۈچ ھەسسە ھەسەل بىلەن يۇغۇرۇپ، ئۈچتىن-بەش دەرەمگىچە يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما
3	艾非提蒙醋合剂 سىركەنجىۋىل ئەپتىمۇن	《药物宝库大全》（公元 20 世纪初，吾拉木·格拉汗）“用于痢病，狂躁不安，麻力胡利亚。” «مەخزەنۇل مۇرەككىبات» (مىلادىيە 20-ئەسىرنىڭ باشلىرى، غولام گىلانخان) "تۇتقاقلىق، غالجىرلىشىش، مالخولىياغا ئىشلىتىلىدۇ."	菟丝草、水龙骨、盒果藤根（除木芯）、牛舌草、铁线蕨、菊苣子(略炒)、丁香罗勒子(略炒)、香青兰各取 2 带尔海木，玫瑰花糖膏 20 带尔海木。 سېرىق يۆگەي، يىگىرمەئايغ، تۇرپۇت (ياغىچى ئايرىلغان)، ئۆپتىلىئوتى، سىمئوت، كاسىن ئۇرۇقى (قورۇلغان)، تاغ رەبەينى ئۇرۇقى (قورۇلغان)، چاسا بۇيىنىڭ ھەربىرىدىن ئىككى دەرەم، قىزىلگۈل گۈلھەنتىدىن يىگىرمە دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味加入 20 壶木日葡萄醋和 10 壶木日水，煎煮，滤过，加白砂糖制成醋合剂。口服，一次 1 壶木日。 دورىلارغا يىگىرمە خۇمرا سىركە ۋە ئون خۇمرا سۇ قۇيۇپ قاينىتىپ، سۇزۇپ، شېكەر قوشۇپ تەييارلىنىدۇ. ھەر قېتىمدا بىر خۇمرا ئىچىلىدۇ.	醋合剂 قاينىتىلما

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
4	买朱尼马德土里 مەجۇنى ماددە تۇلپايات	《药物精华》（公元 1833 年，穆罕穆德·艾山）“助消化，开胃，调节异常黏液质，填精，提高性欲，固齿；用于易忘，小便滴沥，腰酸腿痛，关节痛。” قارابادىن شىپائى «مىلادىيە 1833-يىلى، مۇھەممەد ھەسەن» ھەزىمى كۈچەيتىپ ئىشتىھانى ئاچىدۇ، بەلغەم خىلىتىنى تەكشەيدۇ، مەنىي كۈچەيتىدۇ، باھنى قوزغىتىدۇ، چىشنى چىگىتىدۇ. ئۇنتۇغا قلىق، سۈيدۈك تامچىلاش، ئۇچا، بەل ۋە بوغۇملار ئاغرىقىغا شىپا بولىدۇ.	葶苈、干姜、黑胡椒、肉桂、余甘子(去核奶泡)、诃子(炒黄)、白花丹、粉防己、白皮松子仁、中亚白及、洋甘菊、奶桃各取 10 带尔海木，葡萄干 30 带尔海木。 پىلىپ، زەنجۈل، قارىمۇچ، دارچىن، ئامىلە (سۈتكە چىلانغان)، ھېلىلە (قورۇلغان)، شاترەج، زىراۋەندى، چىلغوزە مېغىزى، قوچاققول، مايچىچەك، نارچىلىك ھەربىرىدىن ئون دەرەم، كىشىش ئۈزۈمدىن ئوتتۇز دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，加三倍量的蜂蜜制成蜜膏。口服，一次 2~3 带尔海木。 دوربارنى سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئۈچ ھەسسە ھەسل بىلەن يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ. ھەر قېتىمدا ئىككىدىن-ئۈچ دەرەمگىچە يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما
5	买朱尼吾西拜 مەجۇنى ئۆشپە	《卡拉巴丁艾再木》（公元 1785-1875 年，穆哈穆德·艾扎木汗）“清除异常脾液质和异常黏液质，治疗梅毒等。” «قارابادىن ئەزەم ئىكەل» (مىلادىيە 1785-1875 يىلى، مۇھەممەد ئەزەمخان) «غەيرى تەبئىي سەۋدا ۋە غەيرى تەبئىي بەلغەم خىلىتىنى تازىلايدۇ. سېلىس قاتارلىقلارغا پايدا قىلىدۇ.»	欧菝契根 5 托来，诃子(炒黄)4 带尔海木，毛诃子(炒黄)、西青果(炒黄)、地锦草、水龙骨、盒果藤根（除木芯）、菟丝草各取 5 带尔海木，余甘子(奶泡)3 带尔海木，番泻叶 10 带尔海木。 تومۇر دورىسى بەش تۆلە، ھېلىلە (قورۇلغان) تۆت دەرەم، يېلىلە (قورۇلغان)، قارا ھېلىلە (قورۇلغان)، بەرباغرى، يىگىرمە ئاياغ، تۇربۇت (ياغىچى ئايرىلغان)، سېرىق يۈگەينىك ھەربىرىدىن بەش دەرەم، ئامىلە (سۈتكە چىلانغان) دىن ئۈچ دەرەم، سانادىن ئون دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，加 3 倍量蜂蜜制成蜜膏。口服，2~4 带尔海木。 دوربارنى سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئۈچ ھەسسە ھەسل بىلەن يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ. ھەر قېتىمدا ئىككىدىن-تۆت دەرەمگىچە يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
6	艾比库克亚 هەبىي قوقيا	《拜地依药书》(公元 1368 年, 再努勒·艾塔尔)“清除体内粘性体液, 明目。用于寒性头痛。” «ئىختىياراتى بەدىئىي» (مىلادىيە 1368-يىلى, زەينۇل ئۇتتار) بەدەندىكى قويقۇق ۋە شىلمىشىق خىلىتلارنى چىقىرىدۇ, كۆزنى روشەنلەشتۈرىدۇ. سوغۇقتىن بولغان باش ئاغرىقىغا مەنپەئەت قىلىدۇ.	芦荟(库西提)、苦艾浸膏、薰鲁香(醋制)各取 2 带尔海木, 司卡摩尼亚脂(库西提)、药西瓜(去籽和瓜藤)各取 1 带尔海木。 ئالوي (كۈشتە), ئاچچىق ئەمەن قىيامى, مەستىكى (سىرگىگە چىلىغان) نىڭ ھەربىرىدىن ئىككى دەرەم, سوقمۇنيا (كۈشتە), ئاچچىق تاۋۇز (ئۇرۇقسىز) نىڭ ھەربىرىدىن بىر دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉, 过筛, 用芹菜汁糝合制成丸。口服, 一次1带尔海木。 دوربارنى سوقۇپ, ئەلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ, چىگسەي سۈيى بىلەن يۇغۇرۇپ كۆمىلاچ تەييارلىنىدۇ. ھەر قېتىمدا بىر دەرەمدىن يېيىلىدۇ.	丸剂 كۆمىلاچ
7	艾比外吉吾里木 法斯里 هەبىي ۋەجئۇل مۇياسىل	《提比艾克拜尔》(公元 1750 年, 穆哈穆德·艾克拜尔·艾尔扎尼)“治疗异常黏液质和异常胆液质混合所致关节疼痛。” «تەبىي ئەكبەر» (مىلادىيە 1750-يىلى, مۇھەممەد ئەكبەر ئەرزانى) غەيرىي تەبىئىي بەلغەم بىلەن غەيرىي تەبىئىي سەپرا خىلىتىنىڭ قوشۇلىشىدىن بولغان بوغۇم ئاغرىقىغا پايدا قىلىدۇ.	芦荟(库西提)1 带尔海木, 秋水仙(炒制)、诃子(炒黄) 各取 1/2 米斯卡尔, 玫瑰花瓣、薰鲁香(醋制)各取 1/2 马夏。 ئالوي (كۈشتە) دىن بىر دەرەم, سۆرۈنجان (قورۇلغان), ھېلىلە (قورۇلغان) نىڭ ھەربىرىدىن يېرىم مىسقال, قىزىلگۈل, مەستىكى (سىرگىگە چىلىغان) نىڭ ھەربىرىدىن يېرىم ماشە ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉, 过筛, 用玫瑰花露制成鹰嘴豆大的丸。处方量为一次口服量。 دوربارنى سوقۇپ, ئەلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ, قىزىلگۈل ئۇرقى بىلەن يۇغۇرۇپ نۇفۇت چوڭلىقىدا كۆمىلاچ تەييارلىنىدۇ. بىر قېتىمدا يېيىلىدۇ.	丸剂 كۆمىلاچ
8	艾比赛比日 هەبىي سەيرە	《拜地依药书》(公元 1368 年, 再努勒·艾塔尔)“治疗异常黏液质所致的头痛。” ئىختىياراتى بەدىئىي» (مىلادىيە 1368-يىلى, زەينۇل ئۇتتار) «غەيرىي تەبىئىي بەلغەم خىلىتىدىن بولغان باش ئاغرىقىغا ئىشلىتىلىدۇ.»	芦荟(库西提)6 带尔海木, 薰鲁香(醋制)4 带尔海木, 盒果藤根(除木芯)2 带尔海木。 ئالوي (كۈشتە) دىن ئالتە دەرەم, مەستىكى (سىرگىگە چىلىغان) دىن تۆت دەرەم, تۇرپۇت (ياغىچى ئايرىلغان) دىن ئىككى دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉, 过筛, 制成鹰嘴豆大的丸。口服, 一次 10~14 粒, 睡前服用。 دوربارنى سوقۇپ, ئەلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ, نۇفۇت چوڭلىقىدا كۆمىلاچ تەييارلىنىدۇ. بىر قېتىمدا 10~14 دانىگىچە ئۇخلاشتىن بۇرۇن يېيىلىدۇ.	丸剂 كۆمىلاچ

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
9	买朱尼依比孜 مهجۇنى ھىبىز	《卡拉巴丁艾再木》(公元 1785-1875 年,穆哈穆德·艾扎木汗)“善治易忘。” «قارابادىن ئەزەم ئەكەل» (مىلادىيە 1785-1875 يىل, مۇھەممەد ئەزەمخان) “ئۇنۇتقاقلقنى داۋالايدۇ.”	水菖蒲、乳香、香附(库西提)各取 10 带尔海木,干姜、黑胡椒各取 5 带尔海木。 ئېگىر, كۈندۈر, سۇئىد (كۈشتە) نىڭ ھەربىرىدىن ئون دەرەم, زەنجۈل, قارامۇچنىڭ ھەربىرىدىن بەش دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉, 过筛, 加 3 倍量蜂蜜制成蜜膏。口服, 1 大米斯卡尔。 دوربارنى سوقۇپ, ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ, ئۈچ ھەسسە ھەسەل بىلەن يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ. بىر قېتىمدا چوڭ بىر مىسقالدىن يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما
10	买朱尼困都尔 مهجۇنى كۈندۈر	《治疗方法》(公元 1887 年, 毛拉·麻合穆德艾克木)“用于尿滴症, 早泄。” «تەرىقۇل ئىلاج» (مىلادىيە 1887- يىل, موللا مۇھەممەد ھەكىم) “سۈيۈك تامچىلاش, مەنى تېز كېتىشكە پايدا قىلىدۇ.”	乳香、石榴花、橡子(略炒)、黑种草子(略炒)、芫荽子各取 10 米斯卡尔, 孜然(醋制)、阿育魏果(醋制)各取 5 米斯卡尔, 诃子(炒黄)、毛诃子(炒黄)、西青果(炒黄)、余甘子(取核奶泡)各取 3 米斯卡尔。 كۈندۈر, ئانار چېچكى, دوپ مېۋىسى (قورۇلغان), سىيادان (قورۇلغان), ئاشكۆكى ئۇرۇقنىڭ ھەربىرىدىن ئون مىسقال, زىرە (سىركىگە چىلىغان) ۋە جۇۋنەنىڭ ھەربىرىدىن بەش مىسقال, ھېلىلە (قورۇلغان), بېلىلە (قورۇلغان), قارا ھېلىلە (قورۇلغان) ۋە ئامىلە (سۈتكە چىلىغان) نىڭ ھەربىرىدىن ئۈچ مىسقال ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉, 过筛, 加 3 倍量蜂蜜制成蜜膏。口服, 一次 3 米斯卡尔。 دوربارنى سوقۇپ, ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ, ئۈچ ھەسسە ھەسەل بىلەن يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ. ئۈچ مىسقالدىن يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما
11	买朱尼库木尼 مهجۇنى كۈمۈنى	《玉苏甫医学验方》(1282 年, 艾克木·乃斯如拉汗)“用于寒气所致腹胀胃痛。” «شەرىھى رۇبائىياتى يۈسۈپ» (مىلادىيە 1282- يىل, ھەكىم نەسۇرۇللاخان) “سوغۇق يەل سەۋەبىدىن بولغان قورساق كۆپۈش ۋە ئاغرىقىغا مەنپەئەت قىلىدۇ.”	孜然(醋制) 100 大米斯卡尔, 葶苈 30 大米斯卡尔, 干姜、薄荷各取 40 大米斯卡尔, 大青盐 10 大米斯卡尔。 زىرە (سىركىگە چىلىغان) دىن يۈز چوڭ مىسقال, پېلىلدىن ئوتتۇز چوڭ مىسقال, زەنجۈل, پىننەنىڭ ھەربىرىدىن قىرىق چوڭ مىسقال, تۈزدىن ئون چوڭ مىسقال ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉, 过筛, 加 3 倍量蜂蜜制成蜜膏。口服, 一次 1~2 大米斯卡尔。 دوربارنى سوقۇپ, ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ ئۈچ ھەسسە ھەسەل بىلەن يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ. ھەر قېتىمدا بىردىن- ئىككى چوڭ مىسقالغىچە يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
12	苏福非提音 سۇفۇپى تىن	《医学之目的》（公元 1737 年，穆拉德拜克·艾力拜克）“用于肠溃疡，异常胆液质引起的腹泻。” «ئەغرازى تېببىيە» (مىلادىيە 1737-يىلى، مۇرات بەگ ئىلى بەگ) "ئۇچەي يارىسى، سەپراللىق ئىچ سۈرۈشكە مەنپەئەت قىلىدۇ."	赤石脂、天竺黄、阿拉伯胶、罗勒子、淀粉、车前子各取 10 带尔海木。 قىزىل سېغىز، تاباشىر، ئەرەب يېلىمى، رەبھان ئۇرۇقى، نشاستە، پاقايۇپۇرماق ئۇرۇقىنىڭ ھەربىرىدىن ئون دەرمە ئېلىنىدۇ.	除赤石脂、天竺黄、阿拉伯胶外，罗勒子等三味炒黄，均研碎成细粉，过筛，用玫瑰花露和玫瑰花油混合即可。口服，一次 3 带尔海木～5 米斯卡尔。 قىزىل سېغىز، تاباشىر، ئەرەب يېلىمىدىن باشقا دورىلارنى قورۇپ، ھەممىسىنى بىرلەشتۈرۈپ سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، قىزىلگۈل ئىرقى ۋە قىزىلگۈل مېيى ئالاشتۇرۇلۇپ تەييارلىنىدۇ. ھەر قېتىمدا ئۈچ دەرمەدىن بەش مىسقالغىچە يېيىلىدۇ.	散剂 تالقان
13	艾比比乃非谢 ھەببى بنەپشە	《卡拉巴丁艾再木》（公元 1785-1875 年，穆哈穆德·艾扎木汗）“清除脑内致病物质，用于热性乃孜来、热性感冒。” «قارابادىن ئەزەم ئەكەل» (مىلادىيە 1785-1875 يىلى، مۇھەممەد ئەزەمخان) "مېڭدىكى كېسەللىك ماددىلىرىنى تازىلايدۇ. ئىسسىقتىن بولغان نەزلە ۋە زۇكامغا ئىشلىتىلىدۇ."	天山董菜、盒果藤根（除木芯）、甘草浸膏、玫瑰花瓣各取 1 带尔海木，司卡摩尼亚脂、阿里红各取 1/2 带尔海木。 بنەپشە، تۇرپۇت (ياغىچى ئايرىلغان)، چۈچۈكبۇيا قىيامى، قىزىلگۈلنىڭ ھەربىرىدىن بىر دەرمە، سوقمۇنىيا ۋە غارىقۇننىڭ ھەربىرىدىن يېرىم دەرمە ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，用淨水糅合制成丸。处方量为一次口服量。 دورىلارنى سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ساپ سۇ بىلەن كۆمۈلچ تەييارلاپ، ھەممىسىنى بىر قېتىمدا يېيىلىدۇ.	丸剂 كۆمۈلچ
14	买朱尼艾非散厅 مەجۇنى ئەپسەنتىن	《药物精华》（公元 1833 年，穆罕穆德·艾山）“缓解脾、肝寒性疼痛，治疗肝性腹积水。” «قارابادىن شىپائىي» (مىلادىيە 1833-يىلى، مۇھەممەد ھەسەن) "تال ۋە جىگەرنىڭ سوغۇقتىن بولغان ئاغرىقىنى پەسەيتىدۇ. ئىستىسقاغا شىپا بولىدۇ."	茴芹果(略炒)、芹菜子(略炒)、苦艾、苦巴旦仁(去皮)各取等量。 ئۇۋاق زىرە (قورۇلغان)، چىڭسەي ئۇرۇقى (قورۇلغان)، ئاچچىق ئەمەن، ئاچچىق بادام مېغىزى (ئاقلانغان) نىڭ ھەربىرىدىن تەڭ مىقداردا ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，加 3 倍量蜂蜜制成蜜膏。口服，一次 2 带尔海木。 دورىلارنى سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئۈچ ھەسسە ھەسەل بىلەن يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ. ھەر قېتىمدا ئىككى دەرمەدىن يېيىلىدۇ.	蜜膏 يۇغۇرما

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
15	艾比苏阿力 هەبىي سۇئال	《医学之目的》（公元 1737 年，穆拉德拜克·艾力拜克）“祛风，止咳。用于祖卡木，乃孜来，胸痛，气喘，咽喉肿痛。” «ئەغرازى تېببىيە» (مىلادىيە 1737-يىلى، مۇرات بەگ ئىلى بەگ) "يەل ھەيدەيدۇ، يۆتەل پەسەيتىدۇ. زۇكام، نەزلە، كۆكرەك ئاغرىقى، نەپەس سىقىلىش، خەنناق قاتارلىقلارغا مەنپەئەت قىلىدۇ."	小茴香、甘草浸膏、黑胡椒、亚麻子(略炒)各取 1 米斯卡尔，巴旦仁（去皮）4 米斯卡尔。 ئارپا بەدىيان، چۈچۈكبۇيا قىيامى، قارىمۇچ، زىغىر (قورۇلغان) نىڭ ھەربىرىدىن بىر مىسقال، بادام مېغىزى (ئاقلانغان) دىن تۆت مىسقال ئېلىنىدۇ.	药味与白砂糖 8 米斯卡尔研碎成细粉，过筛，用蚤状车前子浸泡液糕合制成丸。口服，一次 1 米斯卡尔。 دورلارنى سەككىز مىسقال شېكەر قوشۇپ سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئىسقىۋۇش لوتايى بىلەن ھەپ تەييارلىنىدۇ. ھەر قېتىمدا بىر مىسقالدىن يېيىلىدۇ.	丸剂 كۇمىلاچ
16	苏福非萨纳木斯 里 سۇفۇيى سانا مۇسەل	《药物之园》（公元 1904 年，穆罕默德·依明·塔孜胡尼）“用于坐骨神经痛。” «ھەداىقۇل ئىدۇبىيە» (مىلادىيە 1904-يىلى، مۇھەممەد ئىمىن تازغۇنى) "ئۆلتۈرگۈچ نېرۋا ئاغرىقىغا مەنپەئەت قىلىدۇ."	秋水仙(炒制)5 带尔海木，番泻叶 10 带尔海木，白花丹 2 带尔海木，西红花 1/2 带尔海木。 سۆرۈنجان (قورۇلغان) دىن بەش دەرەم، سانادىن ئون دەرەم، شاترەجدىن ئىككى دەرەم، زەپەردىن يېرىم دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，与药味等量的白砂糖混匀即可。口服，3~5 带尔海木。 دورلارنى سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، تەڭ مىقداردىكى شېكەر بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ تەييارلىنىدۇ. ھەرقېتىمدا ئۈچتىن-بەش دەرەمگىچە يېيىلىدۇ.	散剂 ئالغان
17	艾比波瓦斯尔 هەبىي بوۋاسىر	《卡拉巴丁艾再木》（公元 1785-1875 年，穆哈穆德·艾扎木汗）“用于血液质性痔疮。” «قاراۋادىن ئىزەم ئىكەل» (مىلادىيە 1785-1875 يىلى، مۇھەممەد ئىزەمخان) "قان خىلىتىدىن بولغان بوۋاسىرغا مەنپەئەت قىلىدۇ."	小檗果膏 4 马夏，琥珀(库西提)、小豆蔻、赤石脂(煅制)、血竭、西青果（炒黄）、余甘子、天竺黄各取 1 马夏，穆库没药 12 马夏。 زىرىق قىيامى تۆت ماشە، سامانئارتقۇ (كۆشتە)، لاجىندانە، قىزىل سېغىز (قىزدۇرۇلغان)، قان يېلىم، قارا ھېلىلە (قورۇلغان)، ئامىلە، تاباشىرنىڭ ھەربىرىدىن بىر ماشە، مۇكۇلدىن ئون ئىككى ماشە ئېلىنىدۇ.	将穆库没药溶于韭菜汁，其余药材研碎成细粉，过筛，与上述药汁混合，制成鹰嘴豆大的丸。口服，4 粒~3 马夏。 مۇكۇلنى جۈسەي سۈيىدە ئېرىتىپ، باشقا دورلارنى سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، دورا سۈيى بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ، تۇقۇت چوڭلىقىدا كۇمىلاچ تەييارلىنىدۇ، تۆت تالدىن ئۈچ ماشەگىچە يېيىلىدۇ.	丸剂 كۇمىلاچ

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
18	买朱尼阿提尔拉里 مهچۇنى ئاتىرلال	《卡拉巴丁艾再木》（公元 1785-1875 年，穆哈穆德·艾扎木汗）“治疗皮肤白病。” «قارابادىن ئەزەم ئەكمەل» (مىلادىيە 1785-1875 يىلى، مۇھەممەد ئەزەمخان) "ئاق بەرەسكە پايدىلىق."	驱虫斑鸠菊 4 马夏，阿纳其根、盒果藤根（除木芯）、干姜各取 1 达尼克。 كالىزىرىدىن تۆت ماشە، ئەقلىقارا، تۇربۇت (ياغىچى ئايرىلغان)، زەنجۈلنىڭ ھەربىرىدىن بىر دانىك ئېلىندۇ.	药味研碎成细粉，过筛，加 3 倍量蜂蜜制成蜜膏。口服，一次 7 马夏。 دوربارنى سوقۇپ، ئەلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئۈچ ھەسسە ھەسەل قوشۇپ يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ. ھەرقىتىمدا يەتتە ماشەدىن يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما
19	罗欧克巴达木 لوئوقى بادام	《药物精华》（公元 1833 年，穆哈穆德·艾山）“滋润咽喉，用于咳嗽。” «قارابادىن شىپائى» (مىلادىيە 1833-يىلى، مۇھەممەد ھەسەن) "گال ۋە كېكرەكى سىلىقلايدۇ. يۈتەلگە مەنپەئەت قىلىدۇ."	巴旦仁（去皮）、葫芦子(略炒)各取 5 带尔海木，甘草浸膏、阿拉伯胶、西黄蓍胶各取 10 带尔海木。 بادام مېغىزى (ئاقلاشقان)، قاپاق مېغىزى (قورۇلغان) نىڭ ھەربىرىدىن بەش دەرەم، چۈچۈكبۇيا قىيامى، ئەرەپ يېلىمى، كەترا يېلىمىنىڭ ھەربىرىدىن ئون دەرەم ئېلىندۇ.	药味研碎成细粉，过筛，与甜巴旦油混合，将小麦淀粉 10 带尔海木和方糖 2 带尔海木放入玫瑰花露中溶解，趁热与药粉拌匀成膏。早晚适量舔服。 دوربارنى سوقۇپ، ئەلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، بادام مىيى بىلەن ياغلاپ، ئون دەرەم كىراخمال ۋە ئىككى دەرەم شىكەر ئارىلاشتۇرۇپ، قىزىلگۈل ئىرىقى بىلەن يۇغۇرۇپ لوئوق تەييارلىنىدۇ. ئەتىگەن ۋە كەچتە يالاپ يېيىلىدۇ.	舔膏剂 يالانچۇق
20	苏福非塔巴西尔 سۇفۇيى تاباشىر	《医学之目的》（公元 1737 年，穆拉德拜克·艾里拜克）“用于热性心脏气质失调。” «ئىغرازى تېببىيە» (مىلادىيە 1737-يىلى، مۇرات بەگ ئەلى بەگ) "يۈرەك ئىسسىقلىقىغا مەنپەئەت قىلىدۇ."	玫瑰花瓣、天竺黄各取 3 带尔海木，芫荽子 2 带尔海木，琥珀(库西提)、珊瑚(库西提)、珍珠(库西提)各取 1 / 2 带尔海木，樟脑(奶泡)1 达尼克。 قىزىلگۈل، تاباشىرنىڭ ھەربىرىدىن ئۈچ دەرەم، ئاشكۆكى ئۇرۇقىدىن ئىككى دەرەم، سامانئارقۇ (كۈشتە)، شاخمارجان (كۈشتە)، مەرۋايىت (كۈشتە) نىڭ ھەربىرىدىن يېرىم دەرەم، كامپور (سۈتكە چىلانغان) دىن بىر دانىك ئېلىندۇ.	药味研碎成细粉，过筛即可。口服，一次 2 带尔海木。 دوربارنى سوقۇپ، ئەلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ تەييارلىنىدۇ. ئىككى دەرەمدىن يېيىلىدۇ.	散剂 تالقان

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
21	艾比曼廷 هەببى مەنتىن	《拜地依药书》(公元 1368 年, 再努勒·艾塔尔)“用于寒性瘫病, 面痹, 大小关节痛, 肌腱痛, 肌腱松弛, 腰痛, 经堵症, 尿堵症。” «ئىختىياراتى بەدىئىيە» (مىلادىيە 1368- يىلى, زەينۇل ئۇتتار) سوغۇقتىن بولغان پالەچ, لەقۋا, مۇپاسىل, نۇقرەس, پەي-نېرۋانلارنىڭ ئاغرىقى, ئىستىرخا, بەل ئاغرىقى, سۇيدۈك ۋە ھەزىنىڭ تۇتۇلىشىغا مەنپەئەت قىلىدۇ.»	骆驼蓬子(醋制)、阿莫尼亚脂、格蓬脂、穆库没药(库西提)、药西瓜(去籽和瓜藤)、芦荟(库西提)、盒果藤根(除木芯)各取 5 带尔海木, 诃子(炒黄)35 带尔海木。 ئادراسمان ئۇرۇقى (سىركىگە چىلىغان), تەرسۇس يېلىمى, سۈتېلىم, مۇكۈل (كۈشتە), ئاچچىقتاۋۇز (ئۇرۇقسىز), ئالوي (كۈشتە), تۇربۇت (ياغىچى ئايرىلغان) نىڭ ھەربىرىدىن بەش دەرمە, ھېلىلە (قورۇلغان) دىن ئوتتۇز بەش دەرمە ئېلىنىدۇ.	以上 8 味, 阿莫尼亚脂、格蓬脂、穆库没药用水溶解, 其余五味研碎成细粉, 过筛, 倒入药液中, 用葡萄醋糕合制成丸。口服, 一次 2 马夏。 تەرسۇس يېلىمى, سۈتېلىم, مۇكۈلنى سۇدا ئېرىتىپ, باشقا دورىلارنى سوقۇپ, ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ, دورا سۈيىگە قوشۇپ, سىركە بىلەن كۇمىلاچ قىلىنىدۇ. ھەرقېتىمدا ئىككى ماشەدىن يېيىلىدۇ.	丸剂 كۇمىلاچ
22	依提尔非里欧斯 提胡都斯 ئىتىرىفىلى ئۇستىقۇددۇس	《卡拉巴丁艾再木》(公元 1785-1875 年, 穆哈穆德·艾扎木汗)“异常黏液质、脾液质引起的头疼等脑病。” «قارابادىن ئەزەم ئىكەل» (مىلادىيە 1785-1875 يىلى, مۇھەممەد ئەزەمخان) «غەيرىي تەبئىي بەلغەم ۋە غەيرىي تەبئىي سەۋدا خىلىتىدىن بولغان باش ئاغرىقى قاتارلىق مىگە كېسەللىكلەرگە مەنپەئەت قىلىدۇ.»	诃子(炒黄)、西青果(炒黄)、毛诃子(炒黄)、余甘子(奶泡)、玫瑰花瓣、薰衣草、水龙骨、菟丝草、葡萄干各取等量。 ھېلىلە (قورۇلغان), قارا ھېلىلە (قورۇلغان), ئېلىلە (قورۇلغان), ئامىلە (سۈنكە چىلىغان), قىزىلگۈل, ئۇستىقۇددۇس, يىگىرمە ئاياغ, سېرىق يۇگەي, كىشىمىش ئۈزۈمنىڭ ھەربىرىدىن تەك مىقداردا ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉, 过筛, 与巴旦油混合, 加 3 倍量蜂蜜制成蜜膏。口服, 2 米斯卡尔。 دورىلارنى سوقۇپ, ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ, بادام مېيى بىلەن ياغلاپ, ئۈچ ھەسسە ھەسەل بىلەن يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ. ئىككى مىسقالدىن يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما
23	买朱尼依里提提 مەجۇنى ھىلىتى	《拜地依药书》(公元 1368 年, 再努勒·艾塔尔)“用于四日末热, 害虫叮咬。” «ئىختىياراتى بەدىئىيە» (مىلادىيە 1368- يىلى, زەينۇل ئۇتتار) «تۆت كۈندە بىر تۇتىدىغان تەپ ۋە زەھەرلىك ھاشارەت چىقىۋېلىشقا داۋا بولىدۇ.»	阿魏(醋制)、黑胡椒、穆库没药(库西提)、芸香各取 1 带尔海木。 ھىك (سىركىگە چىلىغان), قارىمۇچ, مۇكۈل (كۈشتە), خۇشبۇيۇتتىڭ ھەربىرىدىن بىر دەرمە ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉, 过筛, 加 3 倍量蜂蜜制成蜜膏。口服, 1~2 带尔海木。 دورىلارنى يۇمشاق سوقۇپ, ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ, ئۈچ ھەسسە ھەسەل قوشۇپ يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ, بىردىن- ئىككى دەرمەگىچە يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
24	艾比晒比亚尔 هەبىي شەبىيار	《卡拉巴丁艾再木》（公元 1785-1875 年，穆哈穆德·艾扎木汗）“清除脑和胃内腐败的体液，用于头痛，眼蒙症。” «قارابادىن ئەزەم ئەكەل» (مىلادىيە 1785-1875 يىلى، مۇھەممەد ئەزەمخان) "مېڭە ۋە ئاشقازاندىكى بۇزۇق خىلىتلارنى سۈرۈدۈ. باش ئاغرىقى، كۆز قاراڭغۇلىشىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ."	芦荟(库西提)5 带尔海木, 薰鲁香(醋制)、盒果藤根(除木芯)、诃子(炒黄)、苦艾各取 1 米斯卡尔, 玫瑰花瓣、西黄蓍胶各取 1 带尔海木。 ئالوي (كۈشتە) دىن بەش دەرم، مەستكى (سىرگىگە چىلغان) ، تۆربۇت (ياغىچى ئايرىلغان)، ھېلىلە (قورۇلغان)، ئاچچىق ئەمەننىڭ ھەربىرىدىن بىر مىسقال، قىزىلگۈل ۋە كەترا يېلىمىنىڭ ھەربىرىدىن بىر دەرم ئېلىنىدۇ.	以上 7 味，研碎成细粉，过筛，用玫瑰花露糕合制成黑胡椒大的丸。2 带尔海木，睡前与温开水吞服。 دوربارنى يۇمشاق سوقۇپ، ئەلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، قىزىلگۈل ئىرىقى بىلەن قارىمۇچ چوڭلىقىدا ھەب تەييارلىنىدۇ، كەچتە ئۇخلاشتىن بۇرۇن ئىككى دەرمەدىن قايناق سۇ بىلەن يېيىلىدۇ.	丸剂 كۇمىلاچ
25	苏福非艾里勒 سۇفۇيى ھېلىلە	《医学之目的》（公元 1737 年，木拉德拜克·艾里拜克）“用于肝硬肿。” «ئەغزى تېببىيە» (مىلادىيە 1737-يىلى، مۇرات بەگ ئەلى بەگ) "جىگەر قاتتىق ئىششىقىغا مەنپەئەت قىلىدۇ."	诃子(炒黄)、西青果(炒黄)各取 1 米斯卡尔, 芹菜子、茴芹果(略炒)、小茴香(略炒)各取 4 米斯卡尔。 ھېلىلە (قورۇلغان)، قاراھېلىلە (قورۇلغان) نىڭ ھەربىرىدىن بىر مىسقال، چىگىسەي ئۇرۇقى، ئۇۋاق زىرە (قورۇلغان)، ئارپا بەدىيان (قورۇلغان) نىڭ ھەربىرىدىن تۆت مىسقال ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，混匀即可。口服，3 带尔海木。 دوربارنى يۇمشاق سوقۇپ، ئەلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئارىلاشتۇرۇپ تەييارلىنىدۇ. ئۈچ دەرمەدىن يېيىلىدۇ.	散剂 تالقان
26	买朱尼外吉 مەجۇنى ۋەج	《卡拉巴丁艾再木》（公元 1785-1875 年，穆罕默德·艾再木汗）“善治膀胱寒虚所致尿滴症。” «قارابادىن ئەزەم ئەكەل» (مىلادىيە 1785-1875 يىلى، مۇھەممەد ئەزەمخان) "دوۋساق سۇۋۇپ كېتىشتىن بولغان سۇيدۈك تامچىلاشقا ناھايىتى پايدىلىق."	乳香、新疆圆柏果(炒制)、香附、阿育魏果(醋制)、甘草浸膏各取 1 倍，水菖蒲 2 倍。 كۆندۈر، شىنجاڭ ئارچا مۇسى (قورۇلغان)، توپلاقئوت، جۇۋىنە (سىرگىگە چىلغان)، چۈچۈكبۇيا قىيامىنىڭ ھەربىرىدىن بىر ھەسسە، ئېگىردىن ئىككى ھەسسە ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，加白砂糖制备成蜜膏。睡前取榛子大小服用。 دوربارنى يۇمشاق سوقۇپ، ئەلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، شېكەر ئارىلاشتۇرۇپ يۇغۇرما تەييارلىنىدۇ، ئۇخلاشتىن بۇرۇن پىندۇق چوڭلىقىدا يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
27	朱瓦日西赞吉比力 جاۋارش زەنجۋىل	《医学之目的》（公元 1737 年，木拉德拜克·艾里拜克）“散气，助消化。用于消化不良性腹泻。” "«ئەغرازى تېببىيە» (مىلادىيە 1737-يىلى، مۇرات بەگ ئىلى بەگ) يەلنى ھەيدەپ ھەزىمىنى ياخشىلايدۇ، ھەزىم ئاجىزلىقىدىن بولغان ئىچ سۈرۈشكە ئىشلىتىلىدۇ."	干姜 20 带尔海木，阿拉伯胶及小豆蔻各取 10 带尔海木，丁香及肉桂各取 5 带尔海木，肉豆蔻 (清炒) 及西红花各取 1 带尔海木。 زەنجۋىلدىن يىگىرمە دەرەم، ئەرەپ يېلىمى ۋە لاجىندانىڭ ھەربىرىدىن ئون دەرەمدىن، قەلەمپۇر، دارچىننىڭ ھەربىرىدىن بەش دەرەمدىن، بۇياڭاق (قورۇلغان) ۋە زەپەرنىڭ ھەربىرىدىن بىر دەرەم ئېلىنىدۇ.	除西红花外，其余药味研碎成细粉，过筛，将西红花研碎成细粉，与药粉和淀粉 42 带尔海木混合，加冰糖 100 带尔海木制成蜜膏。口服，一次 2 带尔海木。 زەپەرنى ئېزىپ، باشقا دورىلارنى يۇمشاق سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، دورا تالقىنىغا 42 دەرەم كىراخمال ۋە 100 دەرەم شېكەر قوشۇپ يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ، بىر قېتىمدا ئىككى دەرەمدىن يېيىلىدۇ.	粗粉膏 يۇغۇرما
28	艾比罗里维 ھەببى لولۋى	《药物精华》（公元 1833 年，穆罕穆德·艾山）“补心益脑，用于肝源性黄病和热性心悸病。” "«قارابادىن شىپائى» (مىلادىيە 1833-يىلى، مۇھەممەد ھەسەن) يۈرەك ۋە مېڭىنى قۇۋەتلەيدۇ، جىگەرلىك سېرىقلىق ۋە ئىسسىقلىقتىن بولغان يۈرەك چالغىشقا شىپا بولىدۇ."	玫瑰花瓣 2 带尔海木，天竺黄、珍珠(库西提)、珊瑚(库西提)、檀香各取 1 带尔海木，黄瓜子(干炒)、葫芦子(干炒)各取 5 带尔海木，马齿苋子(干炒)、西红花各取 1/2 带尔海木。 قىزىلگۈلدىن ئىككى دەرەم، تاباشىر، مەرۋايىت (كۆشتە)، شاخمارجان (كۆشتە)، سەندەلنىڭ ھەربىرىدىن بىر دەرەم، خۇاڭگۇا ئۇرۇقى مېغىزى (قورۇلغان)، قاپاق ئۇرۇقى مېغىزى (قورۇلغان) نىڭ ھەربىرىدىن بەش دەرەم، سېمىز ئوت ئۇرۇقى (قورۇلغان)، زەپەرنىڭ ھەربىرىدىن بىر دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，用蚕状车前子浸泡液糅合制成丸，晾干即可。口服，一次 1 大米斯卡尔。 دورىلارنى يۇمشاق سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئىسقىۋۇش لوتايى بىلەن يۇغۇرۇپ كۆمۈلچ تەييارلىنىدۇ، ھەر قېتىمدا بىر چوڭ مىسقالدىن يېيىلىدۇ.	丸剂 كۆمۈلچ
29	买朱尼木来引 مەجۈنى مۇلەببىن	《卡拉巴丁艾再木》（公元 1785-1875 年，穆哈穆德·艾扎木汗）“用于习惯性便秘。” "«قارابادىن ئەزەم ئىكەل» (مىلادىيە 1785-1875 يىلى، مۇھەممەد ئەزەمخان) "دائىملىق قەۋزىيەتنى يوقىتىدۇ."	天山董菜、睡莲花、玫瑰花瓣、盒果藤根（除木芯）各取 10 带尔海木，刺糖 30 带尔海木，葡萄干 1/2 热提里。 بىنەبشە، نېلۋەير، قىزىلگۈل، تۇرپۇت (ياغىچى ئايرىلغان) نىڭ ھەر بىرىدىن ئون دەرەم، يانتاق شېكېرىدىن ئوتتۇز دەرەم، كىشمىش ئۇزۇمىدىن يېرىم رەتىل ئېلىنىدۇ.	刺糖溶在玫瑰花露中，滤过，其余药味研碎，过筛，巴旦油混合，加蜂蜜制成蜜膏。口服，一次 2~5 带尔海木。 يانتاق شېكېرىنى قىزىلگۈل ئىرىقىدە ئېرىتىپ، ھەسەل بىلەن قىيام قىلىپ، باشقا دورىلارنى سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، بادام يېغى بىلەن ياغلاپ، قىيام بىلەن يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ، ھەر قېتىمدا ئىككىدىن بەش دەرەمگىچە يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
30	依提日非里赛合 尔 ئىتىرفىل سەغىر	《医学之目的》（公元 1737 年，木拉德拜克·艾里拜克）“软化大便，清除胃内胆汁质。” «ئىغرازى تىببىيە» (مىلادىيە 1737-يىلى، مۇرات بەگ ئىلى بەگ) "چوڭ تەرەتنى يۇمشىتىدۇ، ئاشقازاندىكى سەپرا خىلىتىنى تازىلايدۇ."	诃子(炒黄)、毛诃子(炒黄)、余甘子(去核奶泡)、地锦草各取 10 带尔海木，甘草、玫瑰花瓣各取 5 带尔海木，盒果藤根(除木芯) 20 带尔海木，肉桂 4 带尔海木，干姜、白花丹各取 3 带尔海木，小豆蔻 2 带尔海木。 ھېلىلە (قورۇلغان)، بېلىلە (قورۇلغان)، ئامىلە (سۈتكە چىلىنغان)، يەرباغرىنىڭ ھەربىرىدىن ئون دەرەم، چۈچۈكبۇيا پىلتىزى، قىزىلگۈلنىڭ ھەربىرىدىن بەش دەرەمدىن، تۇرپۇت (ياغىچى ئايرىلغان) دىن يىگىرمە دەرەم، دارچىندىن تۆت دەرەم، زەنجۈبىل، شاتىرەجنىڭ ھەربىرىدىن ئۈچ دەرەم، لاچىنداندىن ئىككى دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，加蜂蜜适量制成蜜膏。口服，4 带尔海木。 دوربارنى يۇمشاق سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، مۇۋاپىق مىقداردا ھەسەل قوشۇپ يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ، تۆت دەرەمدىن يېيىلىدۇ.	蜜膏 剂 يۇغۇرما
31	艾比阿亚热吉 ھەببى ئاپارەج	《拜地依药书》（公元 1368 年，再努勒·艾塔尔）“用于各种寒性疾病，清除胃滞腐败体液质。” «ئىختىياراتى بەدىئىي» (مىلادىيە 1368-يىلى، زەينۇل ئىتتار) "سوغۇقتىن بولغان بارلىق كىسەللىكلەرگە مەنپەئەت قىلىدۇ، ئاشقازاندا تۇرۇپ قالغان بۇزۇق خىلىتلارنى تازىلايدۇ."	芦荟(库西提)、盒果藤根(除木芯) 各取 1 带尔海木，牵牛子(略炒)、茴芹果(略炒)、阿里红各取 1/2 带尔海木，大青盐(库西提) 1/4 带尔海木，药西瓜(去籽和瓜藤) 1/6 带尔海木。 ئالوي (كۈشتە)، تۇرپۇت (ياغىچى ئايرىلغان) نىڭ ھەربىرىدىن بىر دەرەم، ھەشقىچەك ئۇرۇقى (قورۇلغان)، ئۇۋاق زىرە (قورۇلغان)، غارىقوننىڭ ھەربىرىدىن يېرىم دەرەم، كۆكتۈز (كۈشتە) دىن چارەك دەرەم، ئاچچىق تاۋۇز (ئۇرۇقسىز) دىن ئالتىدىن بىر ئۆلۈش دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，用小茴香浸泡液、或用蜂蜜或白砂糖糅合制成鹰嘴豆大的丸。口服，一次服用 1 个处方量。 دوربارنى يۇمشاق سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئارپا بەدىيان سۈيى، ھەسەل ياكى شېكەر بىلەن يۇغۇرۇپ نۇقۇت چوڭلىقىدا كۆمىلاچ تەييارلىنىدۇ، ھەممىسى بىر قېتىمدا يېيىلىدۇ.	丸剂 كۆمىلاچ

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
32	买朱尼金提亚纳 مهجونى جىنتيانا	《药物精华》（公元 1833 年，穆罕默德·艾山）“开通阻滞，用于肝、脾硬肿，缓解胃痛、肾痛及膀胱痛。” «قارابادىن شېئىيانا» (مىلادىيە 1833- يىلى، مۇھەممەد ھەسەن) "توسالغۇلارنى ئاچىدۇ، تال ۋە جىگەر قاتتىق ئىششىققا پايدا قىلىدۇ، ئاشقازان، بۆرەك، دوۋسۇن ئاغرىقىنى پەسەيتىدۇ."	欧龙胆(库西提)、黑胡椒各取 10 带尔海木，木香(库西提)、三条筋、甘松、大黄各取 7 米斯卡尔。 جىنتىيانا (كۈشتە)، قارىمۇچىنىڭ ھەربىرىدىن ئون دەرەم، قۇستە (كۈشتە)، دارچىن يۇپۇرمىقى، سۇمۇل، رەۋەنىنىڭ ھەربىرىدىن يەتتە مىسقال ئېلىنىدۇ.	药味研碎成细粉，过筛，加 3 倍蜂蜜制成蜜膏。口服，一次 2 带尔海木。 دوربارنى يۇمشاق سوقۇپ، ئىلگەكتىن ئۆتكۈزۈپ، ئۈچ ھەسسە ھەسەل بىلەن يۇغۇرۇپ تەييارلىنىدۇ، ھەر قېتىمدا ئىككى دەرەمدىن يېيىلىدۇ.	蜜膏剂 يۇغۇرما
33	木尼孜其白朮木 مۇنىزىجى بەلغەم	《米扎尼·提比》（公元 1871 年，穆罕默德·阿克拜尔·艾尔扎尼）“成熟异常黏液质，主治各种异常黏液质性疾病。” «مىزانى تېب» (مىلادىيە 1871- يىلى، مۇھەممەد ئىكبەر ئىرزانى) "غەيرىي تەبئىي بەلغەم خىلىتىنى پىشۇرىدۇ. غەيرىي تەبئىي بەلغەم خىلىتىدىن بولغان ھەر خىل كېسەللىكلەرگە مەنپەئەت قىلىدۇ."	葡萄干 12 粒，小茴香(略炒)2 带尔海木，甘草（去皮）3 带尔海木，大蓟（略碎）2 带尔海木，铁线蕨 5 带尔海木，无花果干 5 个，玫瑰花瓣 3 带尔海木。 ئۇرۇقسىز ئۇزۇمدىن ئون ئىككى تال، ئارپا بەدىيان (قورۇلغان) دىن ئىككى دەرەم، چۈچۈكبۇيا يىلتىزى (ئاقلانغان) دىن ئۈچ دەرەم، چوڭ خوخا (چالا سوقۇلغان) دىن ئىككى دەرەم، سىمئوتتىن بەش دەرەم، ئىنجۈر مۇنىكىدىن بەش دانە، قىزىلگۈلدىن ئۈچ دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味加水浸泡、煎煮至三分之一药液，滤过，药液加蜂蜜 7 带尔海木。温服。 دوربارنى سۇغا چىلاپ، دورا سۈيىنىڭ ئۈچتىن بىر ئۆلۈشى قالغۇچە قاينىتىپ، سۇزۇپ، يەتتە دەرەم ھەسەل قوشۇپ، ئىلمان ئىچىلىدۇ.	汤剂 قاينىتىلما
34	木尼孜其赛甫拉 مۇنىزىجى سەپرا	《米扎尼·提比》（公元 1871 年，穆罕默德·阿克拜尔·艾尔扎尼）“成熟异常胆液质，用于各种异常胆液质性疾	天山堇菜、睡莲花、地锦草、菊苣根、玫瑰花瓣各取 2 带尔海木，菊苣子(略炒)3带尔海木，圆枣 7 粒。 بىنەپشە، نېلۇپەر، يەرباغرى، كاسىن يىلتىزى، قىزىلگۈلنىڭ ھەربىرىدىن ئىككى دەرەم، كاسىن ئۇرۇقى (قورۇلغان) دىن ئۈچ دەرەم، چىلاندىن يەتتە دانە ئېلىنىدۇ.	药味加水浸泡、煎煮至三分之一药液，滤过。温服。 دوربارنى سۇغا چىلاپ، دورا سۈيىنىڭ ئۈچتىن بىر ئۆلۈشى قالغۇچە قاينىتىپ، سۇزۇپ، ئىلمان ئىچىلىدۇ.	汤剂 قاينىتىلما

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
35	木尼孜其赛吾达 مۇنزىجى سەۋدا	《米扎尼·提比》(公元1871年,穆罕默德·艾克拜尔·艾尔扎尼)“成熟异常脾液质,主治各种异常脾液质性疾病。” «مىزانى تېب» (مىلادىيە 1871- يىلى، مۇھەممەد ئەكبەر نىرزانى) «غەيرىي تەبئىي سەۋدا خىلىتىنى پىشۇرىدۇ. غەيرىي تەبئىي سەۋدا خىلىتىدىن بولغان ھەر خىل كېسەللىكلەرگە مەنپەئەت قىلىدۇ.»	破布木果 20 个, 圆枣 10 个, 牛舌草、香青兰、薰衣草、铁线蕨、小茴香(略炒)、地锦草各取 2 带尔海木, 甘草(去皮) 3 带尔海木。 تۈگمە مېۋىسىدىن يىگىرمە دانە، چىلاندىن ئون دانە، ئۇيتىلىئوتى، چاسا بۇيا، ئۈستىقۇددۇس، سىمئوت، ئارپا بەدىيان (قورۇلغان)، يەرباغرىنىڭ ھەربىرىدىن ئىككى دەرەم، چۈچۈكبۇيا يىلتىزى (ئاقلانغان) دىن ئۈچ دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味加水浸泡,煎煮至三分之一药液,滤过,药液加适量糖。温服。 دورلارنى سۇغا چىلاپ، دورا سۇيىنىڭ ئۈچتىن بىر ئۆلشى قالدۇچە قاينىتىپ، سۈزۈپ، مۇۋاپىق شېكەر قوشۇپ، ئىلمان ئىچىلىدۇ.	汤剂 قاينىتىلما
36	木斯力白朮木 مۇسەلى بەلغەم	《米扎尼·提比》(公元1871年,穆罕默德·艾克拜尔·艾尔扎尼)“清除异常黏液质,用于各种异常黏液质性疾病。” «مىزانى تېب» (مىلادىيە 1871- يىلى، مۇھەممەد ئەكبەر نىرزانى) «غەيرىي تەبئىي بەلغەم خىلىتىنى سۈرىدۇ. غەيرىي تەبئىي بەلغەم خىلىتىدىن بولغان ھەر خىل كېسەللىكلەرگە مەنپەئەت قىلىدۇ.»	破布木果、圆枣各取 20 个, 神香草、睡莲花、天山董菜、铁线蕨、小茴香(略炒)各取 3 带尔海木, 去核葡萄干 15 带尔海木, 无花果干 7 个, 甘草(去皮) 4 带尔海木, 阿勃勒、刺糖、玫瑰花糖膏各取 10 带尔海木。 چىلان، تۈگمە مېۋىسىنىڭ ھەربىرىدىن يىگىرمە تالدىن، زۇيا، نىلۋەپەر، بىنەپشە، سىمئوت، ئارپا بەدىيان (قورۇلغان) نىڭ ھەربىرىدىن ئۈچ دەرەم، ئۇرۇقى ئايرىلغان قۇرۇق ئۈزۈمدىن ئون بەش دەرەم، ئەنجۈر مۇنىكىدىن يەتتە دانە، چۈچۈكبۇيا يىلتىزى (ئاقلانغان) دىن تۆت دەرەم، سۈرگە پۇرچىقى، يانتاق شېكىرى، قىزىلگۈل گۈلەنتىنىڭ ھەربىرىدىن ئون دەرەم ئېلىنىدۇ.	药味加水 3 热体力, 煎煮至三分之一药液, 滤过, 加阿勃勒、刺糖、玫瑰花糖膏, 搅拌, 浸泡, 滤过, 再加巴旦木仁油 1 带尔海木。温服。 دورلارنى ئۈچ رىتىل سۇغا چىلاپ، دورا سۇيىنىڭ ئۈچتىن بىرى قالدۇچە قاينىتىپ، سۈزۈپ، سۈرگە پۇرچىقى، يانتاق شېكىرى، قىزىلگۈل گۈلەنتىنى چىلاپ، قايتا سۈزۈپ، ئۇنىڭغا بىر دەرەم بادام يېغى قوشۇپ، ئىلمان ئىچىلىدۇ.	汤剂 قاينىتىلما

编号	方名	原文			剂型
		出处	处方	制法及用法	
37	木斯力赛甫拉 مۇسەپلى سەپرا	《米扎尼·提比》(公元 1871 年, 穆罕默德·艾克拜尔·艾尔扎尼)“清除异常胆汁质,用于各种异常胆汁质性疾病。” «مىزانى تىب» (مىلادىيە 1871- يىلى, مۇھەممەد نىكەيىر نىزانى) «غەيرىي تەبئىي سەپرا خىلىتىنى سۇرىدۇ. غەيرىي تەبئىي سەپرا خىلىتىدىن بولغان ھەر خىل كېسەللىكلەرگە مەنپەئەت قىلىدۇ.»	诃子(炒黄)6 带尔海木, 欧李 15 个, 破布木果 20 个, 番泻叶、地锦草各取 3 带尔海木, 菊苣子(略炒)2 带尔海木, 圆枣 9 枚, 菟丝草 1.5 带尔海木, 刺糖取至 15 带尔海木。 ھېلىلە (قورۇلغان) دىن ئالتە دەرەم, ئىپۇلدىن ئون بەش دانە, تۈگمە مېۋىسىدىن يىگىرمە دانە, سانا ۋە يەرباغرىنىڭ ھەربىرىدىن ئۈچ دەرەم, كاسىن ئۇرۇقى (قورۇلغان) دىن ئىككى دەرەم, چىلاندىن توققۇز دانە, سېرىق يۈگەيدىن بىر يېرىم دەرەم, يانتاق شېكېرىدىن ئون بەش دەرەمگىچە ئېلىنىدۇ.	药味加水, 煎煮至二分之一药液, 滤过, 刺糖浸泡, 滤过, 再加适量巴旦木仁油。温服。 دورلارنى سۇغا چىلاپ, دورا سۈيىنىڭ ئىككىدىن بىرى قالدۇقچە قاينىتىپ, سۇزۇپ, يانتاق شېكېرىنى چىلاپ, سۇزۇپ, مۇۋاپىق مىقداردا بادام يېغى قوشۇپ, ئىلھان ئىچىلىدۇ.	汤剂 قاينىتىلما
38	木斯力赛吾达 مۇسەپلى سەۋدا	《卡拉巴丁卡地日》(公元 1780 年, 穆罕默德·艾克拜尔·艾尔扎尼)“清除异常脾液质,主治各种异常脾液质性疾病。” «قارابادىن قادىرى» (مىلادىيە 1871- يىلى, مۇھەممەد نىكەيىر نىزانى) «غەيرىي تەبئىي سەۋدا خىلىتىنى سۇرىدۇ. غەيرىي تەبئىي سەۋدا خىلىتىدىن بولغان ھەر خىل كېسەللىكلەرگە مەنپەئەت قىلىدۇ.»	玫瑰花瓣、番泻叶各取 40 马夏, 天山堇菜 80 马夏, 盒果藤根(除木芯)、苦艾、阿里红各取 20 马夏, 菟丝草、薰衣草、薰鲁香(醋制)各取 12 马夏, 甘松 10 马夏, 圆枣 30 粒, 破布木果 30 粒。 قىزىلگۈل, سانانىڭ ھەربىرىدىن قېرىق ماشە, بىنەپشەدىن سەككىسەن ماشە, تۇربۇت (ياغىچى ئايرىلغان), ئاچچىق ئۈمەن, غارىقۇننىڭ ھەربىرىدىن يىگىرمە ماشە, سېرىق يۈگەي, ئۈستىقۇددۇس, مەستىكى(سىرگىگە چىلانغان) نىڭ ھەربىرىدىن ئون ئىككى ماشە, سۈمبۈلدىن ئون ماشە, چىلان ۋە تۈگمە مۇسسىنىڭ ھەربىرىدىن ئوتتۇز دانە ئېلىنىدۇ.	药味加 1800 马夏量水, 浸泡一昼夜, 煎煮至剩四分之一药液, 滤液加刺糖 675 马夏或白砂糖。一次 22~45 马夏, 温服。 دورلارغا 1800 ماشە سۇ قۇيۇپ, بىر كىچە تۇرغۇزۇپ, تۆتتىن بىرى قالدۇقچە قاينىتىپ, سۇزۇپ, 675 ماشە يانتاق شېكېرى ياكى شېكەر سېلىپ تەييارلىنىدۇ, بىر قېتىمدا 22~45 ماشەگىچە ئىلھان ئىچىلىدۇ.	汤剂 قاينىتىلما